

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 27^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1952

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 παρέστησαν ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ καὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Πρωτάνεις καὶ καθηγηταὶ τῶν ἀνωτάτων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

Ὁ **Πρόεδρος** εἰσηγούμενος ἐν ἀρχῇ περὶ τῆς ἑορταζομένης ἐπετείου εἶπε τὰ κάτωθι, εἶτα δὲ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. **Διον. Κόκκινος** ὁμίλησεν ἔχων ὡς θέμα: «*Ὁ Ἑλληνικὸς ἀγών*».

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ὑπάρχουν σταθμοὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν λαῶν, οἱ ὅποιοι χρησιμεύουν διὰ τὸ συνεχίζον τὴν ἱστορικὴν του διαδρομὴν ἔθνος ὡς ἱερὰ ὑπόμνησις καὶ συγχρόνως παρότρυνσις εἰς αὐτὸ εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἱστορικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν μητέρα πατρίδα.

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς μεγάλης ἐπετείου τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940 ἐρμηνευόμενος ὡς αὐθόρμητος ἐκδήλωσις τῆς ψυχῆς τοῦ Ἔθνους, ἀποτελεῖ ἀναγκαιότητα διὰ τὸν συνεχῆ ἀναβαπτισμὸν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν εἰς τὰ ἱερὰ νάματα τῶν μεγάλων ἱστορικῶν τοῦ Ἔθνους γεγονότων, τῶν περιεχόντων κοινὰς προσπαθείας, κοινὸν ἀγῶνα καὶ κοινὰ ψυχικὰ συναισθήματα.

Διὰ τῶν ἑορτασμῶν τούτων τονώνεται τὸ πνεῦμα τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπειᾶς ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, χαλυβδώνεται ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ καὶ κρατύνεται οὕτως ἡ δύναμις τοῦ Ἔθνους διὰ τὴν ὑπερνίκησιν τῶν κινδύνων, ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτε-

ρικών, ὅσονδήποτε μεγάλοι καὶ ἀπειλητικοὶ καὶ ἂν προβάλλωνται οὗτοι εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Ὑπὸ τοιοῦτο πνεῦμα συνερχόμεθα σήμερον, ἵνα ἐφορτάσωμεν εὐλαβῶς καὶ μετ' ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης τὸ πρὸ δωδεκαετίας ἐθνικὸν μεγαλοῦργημα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ἰσάξιον τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἐξητήθη τελεσιγραφικῶς ὑπὸ φασιστικοῦ ἐχθροῦ τὸ πάτριον ἔδαφος. Εἰς τὸ θρασὺ καὶ ἰταμὸν τοῦτο ἔγγραφον ἐδόθη ἡ λακωνικὴ καὶ ἀξία τῆς Ἑλλάδος ἀπάντησις: OXI.

Οἱ Ἕλληνες τότε μὲ δμόφωνον γνώμην ἠρνήθησαν νὰ παραδώσουν τὴν χώραν, ὅπως ἀσυζητητὴ ἐπίσης ἀπέκρουσαν καὶ οἱ πρόγονοι αὐτῶν, οἱ Ἕλληνες ἐν Θερμοπύλαις ὑπὸ τὸν Λεωνίδα, τὴν πρότασιν τοῦ Ἀσιάτου μονάρχου Ξέρξου νὰ ὑποταχοῦν δίδοντες εἰς αὐτὸν γῆν καὶ ὕδωρ, δώσαντες τὴν ἀπάντησιν: «Μολῶν λαβέ». Οὕτως ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἔθνους εἰς τὰς προτάσεις τοῦ φασιστικοῦ καθεστώτος περὶ ὑποταγῆς, ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἐπιδειχθείσης εἰς πολὺς ὁμοίας περιπτώσεις ἀπὸ τῆς Ἀρχαιότητος διὰ τῶν βυζαντινῶν χρόνων μέχρι σήμερον. Ἀναφέρομεν ὡς χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τὸν τελευταῖον βυζαντινὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον ΙΑ'. τὸν Παλαιολόγον, ὅστις ἀπεριφράστως ἀπέκρουσε τὰς προτάσεις τοῦ Μωάμεθ περὶ παραδόσεως τῆς Βασιλευούσης. «Τὸ δὲ τὴν Πόλιν σοι δοῦναι οὔτ' ἐμὸν ἐστίν, οὔτ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐνταῦθα. κοινῇ γὰρ γνώμῃ πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανούμεθα μὴ φειδόμενοι τῆς ζωῆς ἡμῶν».

Τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ ἡρωϊσμοῦ συνεχίζεται καὶ κατόπιν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ 1821, διὰ τοῦ ὁποῖου διεμορφώθη ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικοτήτων, ἐξακολουθεῖ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Κρήτης τοῦ 1866 μὲ τὸ ὀλοκαύτωμα τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου καὶ φθάνει εἰς τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940, ὅτε πάλιν ὑπὸ τοῦ πατροπαράδοτου αὐτοῦ πνεύματος ἐμφορουμένη ἡ Ἑλλάς, ἀρνεῖται, χωρὶς οὐδόλως νὰ πτοηθῆ πρὸ τῶν ἀπειροσφίθμων μηχανοκινήτων φαλάγγων τοῦ ἐχθροῦ, ἀρνεῖται, ἐπαναλαμβάνομεν, νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν βίαν, καὶ ἀποδύεται μὲ θάρρος καὶ εὐψυχίαν εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας καὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς παραδοθείσης εἰς αὐτὴν ἐλευθερίας.

Κατὰ τοὺς δύο μεγάλους σταθμοὺς τῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος τοῦ 1821 καὶ τοῦ 1940 ἐγράφησαν δύο ὀγκώδεις τόμοι ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἐδίδαξε τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, «πῶς οἱ δοῦλοι γίνονται ἐλεύθεροι» καὶ ὁ δεῦτερος, ὅστις ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ πρώτου, «πῶς οἱ ἐλεύθεροι δὲν γίνονται δοῦλοι».

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τελοῦσα σήμερον τὴν ἐπέτειον τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἡμέρας ἐθνικοῦ συναγεροῦ καὶ μεγαλείου, ἡμέ-

ρας, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ ἀνάμνησιν ἀλλὰ συνέχειαν πράξεων, ἀνακαλεῖ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας εἰς τὴν μνήμην τοὺς μεταξὺ τῶν προμαχασάντων τότε τέκνων τῆς ἡρωϊκοῦς νεκρούς, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς θυσίας τῆς πολυτίμου ζωῆς των ἔγραψαν μετὰ τῶν ἐπιζησάντων ἄλλων ἡρώων λαμπρὰς σελίδας εἰς τὴν ἔνδοξον ἱστορίαν τοῦ Ἑθνους καὶ παρέδωκαν αὐτὰς εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ὡς παράδειγμα ἐθνικῆς συμπεριφορᾶς.

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΟΚΚΚΙΝΟΥ

“Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ,,

Ἐκτελών τὴν ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημίας δι' ἧς μοὶ ἀνετέθη νὰ ἐκφωνήσω τὸν πανηγυρικὸν λόγον κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 27ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, θὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος.

Ὁ ἀγὼν εἶναι ἀνάγκη τῆς ἀσφαλείας τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς μοίρας του ἐπὶ παντὸς σταδίου ἐνεργείας. Διὰ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὰς ἰδίας ἀτελείας, πρὸς τὸν ἀντίζηλον, πρὸς τὸν πάσης μορφῆς ἐπιδρομέα, πρὸς τὴν φύσιν, ἐπέτυχεν ὁ ἄνθρωπος τὰς κατακτήσεις του, τὰς ὑλικὰς καὶ τὰς ἠθικὰς. Ὁ πολιτισμὸς εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ ἀδιαλείπτου ἀγῶνος τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἀφειτηρίας του ὡς ὄντος, καταστάντος ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἐξελιξέως ἀγῶνος ὁμάδων, πατριῶν, λαῶν, ἔθνων.

Μεταξὺ ὄλων τῶν ἄλλων, διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε καὶ εἶναι βαρεῖα καὶ συχνὴ ἀνάγκη καὶ διὰ μόνην τὴν ἄμυνάν του, ἄμυναν ὑπάρξεως καὶ ἐλευθερίας εἰς τὸν τραχὺν, ἀλλὰ ὠραῖον τοῦτον χῶρον, τὸν ἀποτελοῦντα τὰ ἐδάφη του. Χῶρον τραχὺν καὶ ὠραῖον, ἀλλὰ καὶ χρήσιμον ἐκ τῆς γεωγραφικῆς καὶ τῆς στρατηγικῆς του θέσεως εἰς τοὺς ἀποσκοποῦντας εὐρείας ἐξασφαλίσεις ἐπὶ τῆς γῆς. Διότι πρὸς τὸν χῶρον τοῦτον ὡς πρὸς πύλην, ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ παραβιασθῆ, ἄγει πᾶσα πρόθεσις ἐπεκτάσεως ξένων ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ, ἀπὸ Δυσμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς. Εἰς τοῦτο ὀφείλεται ὅτι διὰ τοὺς κοσμοκράτορας ἢ Ἑλλάς ὑπῆρξεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οἱ στρατιωτικοὶ ἀποκαλοῦν «Τοποθεσία-μάχης».

Ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου πράγματι ἐνοῦνται αἱ ἐμπορικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ὁδοὶ τῶν τριῶν Ἠπειρῶν, τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ